



ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ

ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

— ΕΤΟΣ Β' ΑΡΙΘ. 6 — ΑΘΗΝΑΙ ΟΔΟΣ ΝΙΚΙΟΥ ΑΡΙΘ. 6 —

10 ΜΑΪΟΥ 1925

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ Ν. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ
ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ & ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ Θ. ΧΡΗΣΤΟΦΟΡΙΔΗΣ



ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

ΕΣΤΕΡΙΚΟΥ Έτησία	Δραχμαί 100	Τμήν έκαστου φύλλον δια τὰς Ἀθηνας καὶ Πειραιά	Δραχμαί 3
Έξάμηνος	65	Διὰ τὰς ἐπαρχίας	4
ΕΣΤΕΡΙΚΟΥ Έτησία	Γ. Δ. 50	Διὰ τὸ Ἐξωτερικόν	Γ. Δ. 1
Έξάμηνος	25		

ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΜΕΝΑ ἢ ΜΗ ΔΕΝ ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΝΤΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΝΙΚΙΟΥ 6



ΜΙΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΜΦΑΝΙΣΙΣ

Vouloir c'est pouvoir λέγουν οἱ Γάλλοι. Ὁ Σύλλογος τῆς Ἑθνικῆς Λογοτεχνίας καὶ Καλλιτεχνίας μᾶς ἀπέδειξε, διὰ μίαν ἀκόμη φοράν, τὴν ἀληθεῖαν τοῦ ἀνω γνωμικοῦ. Διότι εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι μόνον τεραστία θέλησις ἢ δύνατο νὰ ἐπιτελέσῃ τόσα ὅσα οὗτος ἐνεὸς βραχυτάτου χρονικοῦ διαστήματος, ἐπισπουσιασῆς κοροφῆς δὲ τῶν ἐνεργειῶν ἢ τοῦ ἡρώου τῆς καλλιτεχνικῆς ἐμφάνειδος. Τὸ πρόγραμμα πλουσιωτάτων ἀρχίζει μ' ἓνα μόνον πρῶτον τοῦ κ. Δημ. Μπαλαση τὸ «Αἰετός». Τὸ ἔργον στηρίζεται κυρίως ἐπὶ δύο προσώπων, τὰ ὅποια ἀποκρίνονται ὁ κ. Κ. Μουσοῦρης καὶ ἡ Δι. Καίτη Ἀραβιῆ. Ὁ πρῶτος πολὺ γνωστός ἤδη, κατὰ νέος, ἐκράτησε τὸν ῥόλον τοῦ ὡς δίκη γόρου Μικροῦ ἀκόλας, μὲ τὴν λεπτότητα ἢ τὴν τὸν χαρακτικῆς. Ἡ δις Ἀραβιῆ, ἀγνωστος σχεδὸν εἰς τὸ κοινόν, μαθήτρια τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὁδείου καὶ τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ τῶν Παρισίων, μᾶς ἀποσέγει πολλά διὰ τὸ μέλλον, ἂν δύναται τις νὰ κρίνῃ ἐκ τοῦ δυσβαστάτου, διὰ τοὺς ὅμους τῆς ῥόλου τῆς Λούλας, τὸν ὅποιον ἐν τούτοις μετὰ τόσῃς ἐπιτυχίαις ἐκράτησε. Ὁ κ. Παντόπουλος καὶ ὁ κ. Κωνσταντίνου εἰς τὸ ἴδιον ἔργον πολὺ καλοὶ. Ἐπικολούθησε τὸ μουσικὸν μέρος τοῦ προγράμματος, στηρίχθεν ἐπὶ τοῦ κ. Ἀγγελουσιάνου καὶ τῆς Αἰδοῦς Ἀνθ. Κομποδέκτρα. Πᾶσα κριτικὴ σημεῖσις ἐπὶ πεπραγμένων καλλιτεχνῶν βεβαίως δὲν ἔχει θέαν εἰς τὸ παρὸν χρονογραφικὸν σκιαγράφημα. Δὲν δύναται τις ὅμως νὰ μὴ ἀναφέρει μετὰ θαυμασμοῦ τὴν ἐπιτέλειαν τῆς Ἀρια Ἀντίκα τοῦ Lotti ὑπὸ τοῦ κ. Ἀγγελουσιάνου, οὗτος τὸ Ballet Héloïque τοῦ Grétry ὑπὸ τῆς Αἰδοῦς Κομποδέκτρα. Τὸ τρίτον μέρος τοῦ προγράμ-

ματος, ἡ ἀπαγγελία, μᾶς ἀπεκάλυψε δύο ἀγνωστα τάλεντα, διὰ τὸ πολὺ κοινὸν βέβαια, τὴν Ἀδα Κ. Μπεκιάση καὶ Ἐλ. Καλλιανέση. Περὶ τῆς Ἀδῆς Ἀντιγ. Μεταξᾶ ἔχουν γραφῆ τόσα ὥστε πᾶσα λέξις ἐναιῶδα περιττεῖται. Ἡ δις Μπεκιάση ἦτο πραγματικῶς ὑπερφορῶς εἰς τὸ Φωνικὸν τῶν κ. Λαῶνα. Τέλος ἡ ἔορτη λήγει μετὰ τὸ «δραματικὸν ἐπεισόδιον» τοῦ κ. Ἀντ. Χατζηποστόλου ὁ «Σύντασμος». Τὸ ἔργον ὁριστῶν ἐνδιαφέροντος, διότι ἀπεικονίζει μίαν μεταβατικὴν κατάστασιν, ἀπορρέουσαν ἀπὸ τῶν ἐθνικῶν γεγονότων τοῦ Σεπτεμβρίου 1922 ἀιεδοῦν ἀπὸ τοὺς ἐκτελεστας τοῦ πλῆθους ἢ ἄρτια. Ὁ κ. Ἀνθ. Παντόπουλος, εἰς ἐκ' τῶν λαμπροτέρων νέων καλλιτεχνῶν μᾶς ὡς Μαστορο-Βαγγέλης, ἡ δις Τσιλδα Σαρφατῆ, ὡς Ἄννα, ἡ δις Τσιμᾶ ὡς Ἐργατρία Κούλα ἦσαν ἀφορᾶ. Ὁ κ. Β. Δασβίβης ὡς Γάσος-δ στρατιώτης, ὁ δηλητηριασμένος ἀπὸ τὴν μολοσβικὴν θεοφίας τὴν μεταποῦ—πολὺ καλός. Ὁ κ. Χριστοφορίδης ὡς Ἐργατῆς ἑπίσης. Σπληνῆδον ἡ ἔορτη ἐστεφάνη ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας. Οἱ παρευρεθέντες δὲ ἐν αὐτῇ δὲν δύναται παρὰ τὰ ἀπειρῶν μετ' ἐμπιστοσύνης διὰ τὴν σταδιοδρομίαν τοῦ Σύλλογος, ὅστις κατὰ μέρος, χρησιμοποιῶν τόσον διάφορα στοιχεῖα, ἀπὸ καλλιτεχνικῆς βαρύτητος, νὰ ἐμφανίσῃ ἓνα ἄριον, καὶ δυσκόλον πρόγραμμα. Καὶ χαρστὰ τις μετ' ἐμπιστοσύνης τὴν νέαν καλλιτεχνικὴν μᾶς κίνησιν καὶ πρὸ πάντων τὴν πλειάδα τῶν ἀναφανόμενων νέων, διότι ἀναμφισβήτητος, καὶ οἱ κ. κ. Μουσοῦρης καὶ Παντόπουλος καὶ αἱ διδασ. Σαρφατῆ, Τσιμᾶ, Ἀραβιῆ εἶναι στοιχεῖα διὰ τὰ ὅποια πρέπει νὰ ὑπερηφανεύεται ἡ Ἑλληνικὴ σκηνή.

τυχώς ελαχίστους; ήθοποιούς και ρεζισιέρ από τις σημερινές άγνωρισμένες αξίες. Κι αυτοί που άπωσθήποτε δίνουν μερικές έλπίδες βρίσκονται στο περιθώριο της σημερινής δράσεως είτε γιατί άπελπισμένοι άποτραβήχτηκαν (Οικονόμου, Βονασέρας) είτε γιατί εύχαριστημένοι από κάποια προσωρινή δόξα δέν τολμάνε να γίνουν άρχηγοί μιάς επαναστάσεως που φυσικά και πολλούς έχθρους θα τους δημιουργούσε και θα τους «έφθειρε» σημαντικά (Βεάκης, Κοτοπούλη).

Όσοι βρίσκονται σήμερα μέσα στη θεατρική δράση είναι δυστυχώς ή πολύ καμπούρηνοι και θαυμαστοί που ξανατλούν την ζωτικότητα τους σε ρουκέτες ίκανές να προκαλέσουν μόνο τα χειροκροτήματα ενός κοινού κατωτέρως μορφώσεως, ή πολύ ακατάδεχτοι για ένα κοινό που τους χειροκροτεί και για το ελληνικό θέατρο που έχουν το ναρκισσισμό να πι-

στεύουν πως αποτελούν το άπαντό του.. (Κυβέλη κ. ά.)

Δυστυχώς.

Τό «δυστυχώς» αυτό θα τό μεγάλο, θα τύπανα ίσως μόνο ένα μεγάλο *δυστυχώς* αντί για άρθρο άν παρ' όλα όσα γράφω παραπάνω δέν ήμουν αισιόδοξος. Είμαι πολύ αισιόδοξος για τό μελλοντικό μας θέατρο. Η αναγέννησή του άρχισε να γίνεται ανάγκη στη Γεννά μας πούσχεται να σαρώσει ότι σάπιο κι' ότι ανάξιο Δέν δραματίζομαι : Βλέπω άνάμεσό μας, γύρω μας ένα πλήθος Νέους (ήθοποιούς, ρεζισέρ, και συγγραφείς) που έργάζονται συστηματικά και άδόρυθα προσμένοντας την κρίσιμη στιγμή για να ρίψουν στην καλάντζα των αξιών τα Νιάτα τους, τό Τάλέντο τους, και τις γόνιμες νύχτες που άγρύπνησαν δουλεύοντας για την αναγέννηση του ελληνικού θεάτρου.

ΚΩΣΤΑΣ ΒΕΛΜΥΡΑΣ

ΤΙ ΘΑ ΓΙΝΗ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Πολλά θέατρα άνοίγουν τās πύλας των κι' έφέτος. Περισσότερα κι' από πέρσι. Και άνοιγούν και θα' άρχίσουν έλα κατά τὰ φαινόμενα διασπικτά, φουργιάτα δίχως τίποτε τό προδιαγεγραμμένο, δίχως κανένα ρυθμό.

Τό θέατρο που μας χρειάζεται, τό *Ελληνικό θέατρο* δέν τό βλέπουμε πουμενά. Δέν είμεθα δέβια έθνικιστά, είμεθα έν τούτοις Έλληνες και είναι δικαίωμα μας να ζητώμεν ένα θέατρο.

Κι' έξηγούμεθα.

Λαϊκά θέατρα άυτοτιτοφοροούνται, μερικά από τὰ θεατρά μας, ή φρονούν ότι εκπληροούν τόν προορισμό τους τό να παίζουν τόν «Υπό της νυκτός» και «Γουλιέλμο τόν άχθοφόρο». ή την «Τύχη της Μαρούδας».

Δέν είν' αυτά όμως τὰ ελληνικά λαϊκά έργα που θα μορφώσουν σιγά, σιγά, που θα συγκινήσουν, που θα ξαναφέρουν την ψυχήν του Έλληνος έφήβου του λαού.

Η μεγάλη μας δυστυχία είναι ή έλλειψις άληθινού σχολείου και θεάτρου για τό λαό. Τό παιδί του λαού συχαίνεται τό σχολείο ή δέν είδε ποτέ του θέατρο, πως λοιπόν να μορφωθεί;

Ψευτιές του διδάσκουν στο σχολείο, ψευτιές και στο θέατρο, πως λοιπόν να γίνει άνθρωπος; Έφέτος είμαι δέβιος πώ; με τὰ πολλά και διάφορα θεατρά μας θα γίνει του κουτρούλι τό πανηγύρι. Θα φανή περισσότερο από κάθε άλλη χρονιά, ή θεατρική μας γδύμα, και άπαραίτητος ή επέμβασις του κράτους για τό θέατρο.

Τή στιγμή που άλλο τό θέατρον προήχθη εις περιωπήν έπιστήμης θα είναι δυνατόν να εξακολουθη έδώ να ζή στην σημερινήν του κατάστασιν' άθροισμα δεκαπέντε ήθοποιών καλών ή κακών δέν λέγεται θέατρον, και ή άπαγγελία φράσεων πρωτοτύπων ή και έν μεταφράσει από ύψος ήμισσεως μέτρου ύπέρ την επιφάνειαν της

γής, δέν λέγεται θεατρική παράστασις.

Να πιάσομε' ένα θεατράκι ν' άνεβίξουμε μερικές φαρσούλες να τρέξη έ κοσμάκης: αυτό είναι τό μυστίβ' της θεατρικής μας κινήσεως; και τό σύνθημα τι δίδουν δυστυχώς; τὰ μεγάλα μας θέατρα.

Και συγκεκριμένως ένωσά την καλλιτεχνίδα Καν Μαρίκαν Κοτοπούλη—Χέλιμη: "Αν τό δυστύχημα αυτό που λέγεται «τράβα κορδόνι» εξακολουθήση να διδη καλάς εισπράξεις επί δύο άκόμη έτη, τί θα κάμη αυτή; θα βέλλη τελείαν και πάλιν εις τό καλλιτεχνικόν στάδιον; θα κλείση τό βιβλίον της καλλιτεχνικής ζωής της και άν θα κατέβη εις τό ταμειον ως βοηθός εις τό μέτρομα των εισπράξεων;

Γι' αυτό λοιπόν έχει θίασον και θέατρον ή *Μαρίκα Κοτοπούλη* για να παίζει τό «τράβα κορδόνι»;

Τὰ ίδια περίπου θα έλέγαμε και για την άλλην μας καλλιτέχνίδα την Καν Κυβέλη Θεοδορίδου.

Ό κ. Βεάκης εις τό «Κεντρικόν» παλαίσει άγνωστον προς ποίον αποδέεται σκοπόν και τό έμμε αυτό, γιατί κι' αυτός δέν έφρόντισε να έχη ούτε άνταξίους του συνεργάτας ούτε και ν' άνανεώγη τό πρό καιρού γνωστών δραματολόγιόν του' έν τούτοις περιμένουμε.

Μένει τό θέατρον του κ. Σπ. Μελά. Ό κ. Μελάς κινείται, καταβάλλει ένα υπεράνθρωπο άγώνα, ίσα με τώρα μας παρουσίασε μιά προσπάθεια' ως άρχιση με τό καλά, ως έλπίζουμε.

Σέμ.

Τα παιδιά δέν έχουν παρελθόν ούτε τό άπασχολεί τό μέλλον γιατί χαίρονται εκείνο που δέν μπορούμε έμεις να χαρούμε τό παρόν.

REVUE DES REVUES

Ο ΘΙΑΣΟΣ ΒΕΑΚΗ-ΝΕΞΕΡ

Με τόν «Οιδίποδα τύραννο», στον όποϊον ό κ. Βεάκης σημειώνει ως Οιδίπου; μίαν από τις καλύτερες επιτυχίες του και τό «Φιλάρχη» του Μολιέρου, που ό κ. Νέξερ φανεώνει μίαν αξιοσημείωτη δημιουργική προσπάθεια; άρχισε τις παραστάσεις του ό θίασος Βεάκη-Νέξερ με διευθυντή σκηνης τόν κ. Κουβελάκη, ρεζισέρ μετακληθέντα από τό Βερολίνο, γνωστό στο ελληνικό κοινόν από μιά σειρά άρθρων του, δημοσιευομένων στα «Παρασκήνια». Η κατάδελτη στοργή, με την όποιαν εμφανίσθησαν τα έργα αυτά, μαζί με την εμπιστοσύνη, που πρέπει να μας εμπνέουν δυο καλλιτέχνες της προσωπικής των κ. κ. Βεάκη και Νέξερ κ' ένας σκηνοθέτης, που βγήκε από τό σχολείο του πολλού Μάξ Ράιτχαρτ, αποτελούν τούς καλύτερους οίωνόν; για τή μελλοντική δράση του θίασου. Και είναι μέν βέβαιο, πώς ό θίασος ύστερεί σε στελέχη πρώτου μεγέθους, αλλά αυτό είναι μειονέκτημα, που εκμηδενίζεται από τόν άτομικό ζήλο και την άτομική στοργή, διαν μάλιστα μιά άσφαλής διαγωνιστικότης—κ' έδώ άκρίβως δοκιμάζεται ή αξία του σκηνοθέτη—έξασφαλίζει την καταλληλότερη χρησιμοποίησή του καθενός και την τελεία πειθαρχησή του. Γιατί, ό τι έλειπε πάντα κ' εξακολουθεί να λείπει από τό θέατρο μας, μ' έλάχιστες δυστυχώς εξαίρέσεις, είναι τό άρτιο και πειθαρχημένο σύνολο. Και την άριότητα του συνόλου δέν την εξασφαλίζει ή ιδιοφυία και ή αξία κάθε ήθοποιού χωριστά, μά ή προσπάθεια όλων μαζί, εκδηλούμένη μ' ένότητα και συντονισμό. Άλλά δε θα έλεκταθούμε. Άλλωστε ούτε είχαμε σκοπό να κάνουμε κριτική. Με τίς λίγες αυτές γραμμές μας χαιρετίζομεν άπλως την έναρξι των παραστάσεων του θίασου Βεάκη-Νέξερ σαν κάτι έξαιρετικό κ' εθόλωνο για τή νέα θερινή θεατρική περίοδο.

ΤΡΑΒΑ ΤΟ ΚΟΡΔΟΝΙ

Ντροπή, ντροπή, ντροπή! Τίποτ' άλλο δέν έχουμε να πούμε για την εξαμβλωματική φάρσα που παίζεται στο «Κοτοπούλειο». Δέν μας ενδιαφέρει ούτε ποιος είναι ό συγγραφέυς της, ούτε πόσες οι παραστάσεις που έσημείωσε. Αντιμέθεμό μόνο, παρονομαστικά, ήμ μόνο επειδή ένα θέατρο τής περιωπή: του Κοτοπούλειου παίζει τέτοια δύσοσμα κατασκευάσματα, αλλά και για τούς άμορφους τούς ήθοποιούς; ακόμα που είναι αξίω καλύτερης τύχης; απ' αυτήν που τούς προσοζει ή σύμπαρξή τους σ' έργα παρόμοια. Φοιχέ κ. Λογοθετίδη, ακόμα φτωχότερη κ. Ροζάν, να ξέρετε πόσος είναι ξεπεσμός σας! Ηρόθαμε να μās κάνετε να γελάσομε... κι' όμως τὰ μάτια μας σās έκλαψαν!

Ο ΔΙΑΒΟΛΑΚΟΣ

Ό «Διαβολάκος», ή κωμυδία που παίζεται στην «Άλάμπρα» από τό θίασο του κ. Αργυροπούλου, είναι ό «Wahre Jacob» των πολύ γνωστών μας Βερολινέζων συγγραφέων Άρνολτ και Μιάχ. Για τούς συγγραφείς αυτούς μιλήσαμε τόσο πολύ, ώστε να καταντξ πιά άχληρή κάθε συζήτηση γύρω τους. Είναι δυο διαβολοί φαιμιοκάντηδες γέλιου, που γράφουν φάρσες κάπως χοντρές, κάπως βάναινες, βέβια, φάρσες όμως που δίνουν την έντύπωση λεπτόμισθων λουλουδιών μπροστά σε γαϊδαράγκια, σαν παραβληθέν με άλλες φραντζέλικες φάρσες; όπως είν' αυτή έξαφνα που παίζεται στο Κοτοπούλειο. Φεύγοντας κανείς από τό «Διαβολάκο» διατηρεί την έντύπωση μιάς έλαφρής ζάλης που πέρασε, ζάλης κατά τό μάλλον εύχαρίστη; ως τό σημείο που βάσταξε (γιατί άν βαστούσε λίγο περισσότερο θα γινόταν όντως ένοχλητική), δέν αισθάνεται όμως την ανάγκη να φράξη τή υψή του, όπως στο «Τράβα τό κορδόνι». Κ' έπειτα με τό θίασο του κ. Αργυροπούλου μπορεί ν' άσχοληθή κανείς άνεξαρτήτως της τέτοιας ή της διαφορετικής αξίας των έργων, που άνεβάζει. Γιατί βλέπει ένα σύστημα, ένα άρμονικό κ' ένιατο σύνολο, μιά στοργή, ένα σεβασμό προς τό κοινό, ως προς την εμφάνιση τοδλάχιστον των έργων του, όποια κι' άν είναι ή αξία τους, κάτι τέλος πάντων που δέν μπορεί να μās άφήση ψυχρούς, όσο κι' άν μās λυπή από τό άλλο μέρος τό γεγονός, πως δέξ αυτξ; οι έντιμες προσπάθειες δέν καταβάλλονται για την έξύψωση του γούστου μιάς άσθηρότερης; τέχνης και την καλλιέργεια μιάς άνώτερης αισθητικής μεταξν του κοινού.

Η ΑΠΑΧΙΣΣΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Ηθογραφία; Μυθιστόρημα; Δράμα; Κωμωδία; Φάρσα; Μελόδραμα; Οπερέττα; Τίποτ' απ' όλα αυτά και όλ' αυτά συγχρότως. Η μουσική λέγεται ότι είναι του κ. Μαρτίνο. Πιθανόν ναί. Πιθανόν πάλι να είναι όλων των συνθετών μαζί της ύψηλιον. Ό κ. Πρινέας γούφοντας την «Απαχίσσα των Αθηνών» ήδέλησε ν' άπευθυνθή σ' ένα κοινό, που δυστυχώς; γι' αυτόν δέν συνάξει στα μεταξύ της Όμονοις και του Συντάγματος θέατρα. Τό έργο του, παίζόμενο πέραν των συνόρων αυτών, θαξέ έσφαλώς καλύτερη τύχη. Δέν κάνομε κριτική. Τώρα μιλούμε για πράγματα σοβαρότερα. Μιλούμε για... τό οικονομικό μέρος του ζητήματος; αυτό που κυρίως ενδιαφέρει τόν άλλωστε πολύ συμπαθή, και ως άνθρωπό και ως ήθοπόλο, κ. Γιάννη Πρινέα.

Α. Κ.



ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΘΕΑΤΡΟΝ

Ο ΘΙΑΣΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Στό θέατρον "ΣΤΑΔΙΟΥ", άνακαινιζόμενον και μετονομαζόμενον εις "ΘΕΑΤΡΟΝ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ", θα σιγαση διά την θερινήν περίοδον ο «Θίασος των Νέων».

Όταν με τὸ τέλος τῆς περσυνῆς καλοκαιρινῆς σαιζόν διελύθησαν οἱ «Νέοι» τοῦ Παγκρατίου ὅλοι ὅσοι συμπάθησαν ἠβοήθησαν τὸν ἀγῶνα τῶν παιδιῶν αὐτῶν πῶς χωρὶς κεφάλαια χωρὶς καγέναν ἄλλο συνδετικὸ κρῖκο μεταξὺ τους ἐκτός ἀπὸ τὴν ἐσθὴ φουτὰ τῆς Τέχνης καὶ τὸν κοινὸ τους πόθο γιὰ τὴν πρόοδο πάλαιψαν μ' ἀξιοθαύμαστη ἐπιμονὴ καὶ καρτερία θά λυτήθησαν βέβαια, ὄχι τόσο γιὰτὶ ὁ ἀγῶνας τῶν Νέων ἔπασε σὲ κακὰ χέρια (αὐτὸ θά μπορούσε νὰ διορθωθεῖ με τὸν καιρὸ) ὅσο γιὰτὶ φοβήθησαν πῶς μιά κ' οἱ βιωτικὲς ἀνάγκες τοὺς εἶχαν διασκορπίσει δεξιὰ κι' ἀριστερὰ δύσκολα θά μπορούσαν οἱ καλλιτέροι τουλάχιστον ἀπ' αὐτοὺς νὰ ξανασυγκεντρωθοῦν καὶ ν' ἀναλάβουν συμπαγεῖς τὸν ἀγῶνα.

Κι' ὅμως ἔγινε κι' αὐτὸ: «Ὁ Θίασος τῶν Νέων» τὸ φετινὸ συγκρότημα ἀποτελούμενον



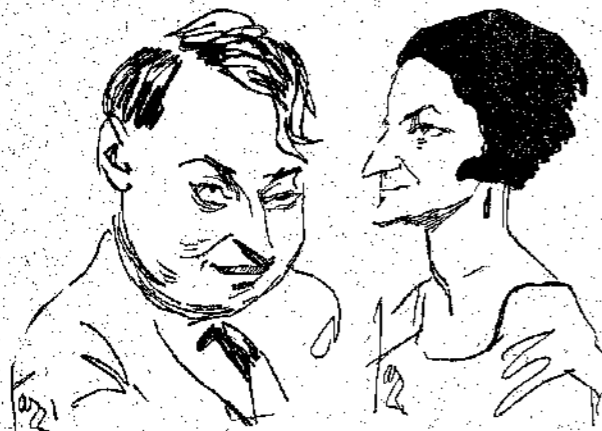
ΚΩΣΤΑΣ ΜΟΥΣΟΥΡΗΣ ΦΛΩΡΑ ΒΟΡΔΩΝΗ-ΒΕΛΜΥΡΑ

νιζόμενον γιὰ τὸν ἐξαγνισμό τοῦ Ἑλληνικοῦ θεάτρου καὶ τὸν προσανατολισμὸ τοῦ στῆ νέα ἑλληνικὴ παραγωγῆ. Ἡ τελικὴ του νίκη στὸν σκληρὸ ἀναμορφωτικὸ ἀγῶνα φαίνεται ἐξασφαλισμένη ἀφοῦ ὁ «Θίασος τῶν Νέων» ἀποτελεῖ ἤδη σημεῖον συγκεντρώσεως τῶν προσπαθειῶν τῶν καλλιτέρων ἀπὸ τοὺς Νέους ἠθοποιούς καὶ Νέους συγγραφεῖς μας κι' ἀφοῦ ἔχει διὰ λείπει ἀπὸ τὰ ἄλλα θεατρικὰ συγκροτήματα: τὸ σύνολον κι' διὰ ἔλειπε ἀπὸ τοὺς περσινούς «Νέους» τοῦ Παγκρατίου: κεφάλαια κι' ἐμψία καλλιτεχνικὴ διεύθυνση.

Ἐκτός τῶν δεκατεσσάρων νέων ἑλληνικῶν ἔργων, τὸ δραματολόγιον τοῦ θιάσου ἀποτελεῖται ἀπὸ σειρὰν μεταφράσεων ἀγνώστων μ' ἄχρι τοῦδε ἔργων τῆς τελευταίας παραγωγῆς (Ρωσικὰ, Γαλλικὰ, Ἀγγλικὰ, Γερμανικὰ, Ἰταλικὰ) κι' ἀπὸ ἐπαναλήψεις τῶν πιδ συγκροτισμένων μετὰ τὸ σημερινὸ γούστο κωμωδιῶν ἀπὸ τὸ ρεπερτοῖριό τοῦ μακαρίτου Ε. Παντόπουλου πὸς ἔχουν νὰ παιχθοῦν χρόνια τώρα.

Νέες σκηνογραφίαι καὶ νέα ρεζί: Ἐκτός τοῦ τακτικοῦ ρεζισέρ κ. Κωστῆ Βελμύρα, θά σκηνοθετήσουν ἐκ περιτροπῆς ἔργα ὅλοι οἱ ἐμπιστευθέντες: τὰ ἔργα τῶν εἰς τὸν θίασον νέου συγγραφεῖς καὶ ὁ κ. Ἐδμ. Φύρστ.

Ἀπὸ τὰ πρόσωπα τοῦ θιάσου ἀναφέρω μό-



ΑΝΑΡ. ΠΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΦΙΛΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ἀπὸ τὰ καλλιτέρα περσινὰ στοιχεῖα κι' ἀπὸ ἄλλους Νέους ἠθοποιούς ἀνταξίους τοῦ μεγάλου ἔργου πὸς θά ἀναλάβῃ, στεγαζόμενος φέτος τὸ καλοκαίρι στὸ δροσερὸ θέατρο «Σταδίου» θ' ἀποτελέσῃ τὴν πρωτοπορεία τῶν ἀγω-

νὸν ἐκεῖνα πὸς δὲν κωλύονται ἀπὸ ἀνελημένας ὑποχρεώσεις σὲ ἄλλους θιάσους καὶ δὲν ἔχουν ἀνάγκην μέχρι πέρατος τῶν ὑποχρεώ-

Χριστοῦ, Ἰερογιάννης, Νάσο, Χρηστίδης, Ἰωάν. Παναγιωτόπουλος, Νίκος Προεστόπουλος, Σπ. Παναγιωτόπουλος, Αἰμ. Δάφ. η. Φ. Μεντζελόπουλος, Ὁσφέυς Καραβίας, Χατζηποστόλου καὶ Κωστῆς Βελμύρας.

Μετὰ τὴν κοραστικὴ αὐτῆ ἀπαρίθμηση τῶσαν γνωστῶν δνομάτων δὲν σκοπεύω βέβαια νὰ πῶ πῶς «ὁ Θίασος τῶν Νέων» πρέπει νὰ σταυρώσῃ τὰ χέρια ἐπαναπαυόμενος σ' αὐτὰ. Ὁλοσ διόλου τὸ ἐναντίον θέλω νὰ παρατηρήσω: Ὁ «Θίασος τῶν Νέων» ἀπείρως καλλιτέρα συγκροτημένος ἀπὸ τοὺς «Νέους» τοῦ Παγκρατίου καὶ διαθέτων ἠθικὰ καὶ ἰλικιὰ μέσα ἀνυπολογίστως μεγαλειτέρα ἀφοῦ πέρου «οἱ Νέοι» ἀπέδωκαν ἴσους καρπούς με σχετικῶς μηδαμινὰ μέσα. Ἡ τοποθεσία τοῦ θεάτρου ἄλλωστε θά βοηθήσῃ κατὰ πολὺ τὸν ἀγῶνα τοῦ «Θιάσου τῶν Νέων», γνωρίζοντας τους εἰς τὸ πολὺ κοινόν.

Οἱ περὶ τὸ θέατρον καλλιτεχνικοὶ κύκλοι ἔχουν διὰ τὸν «Θίασον τῶν Νέων» τὰς μεγαλειτέρας ἀξιώσεις, ἀναλόγους μετὰ τὴν ἀξίαν πὸς ἀναγνωρίζουν εἰς τὰ πρόσωπα πὸς



ΒΑΣ. ΔΑΡΙΒΑΣ ΚΑΙΤΗ ΑΡΑΒΑΝΗ

σεῶν τῶν αὐτῶν τοῦ σχετικοῦ ἰσχυρόντο: Οἱ κυρίες: Φλώρα Βορδωνῆ-Βελμύρα (πὸς ἔπειτα ἀπὸ πέντε χρόνια ἀνάπαυση καὶ μελέτη ἐμφανίζεται διὰ πρώτην φοράν), δις Καίτη Ἀρσβανῆ (τῆς σχ. τοῦ Ἑλλ. Ὁδείου τ. μαθ. τοῦ Conservatoire), κ. Φιλία Οἰκονόμου (τοῦ θιάσου «οἱ Νέοι»), ἡ κ. Ναυσικά Παντοπούλου (τοῦ θιάσου «οἱ Νέοι»).

Οἱ κύριοι: Κώστας Μουσούρης (θίασ. «οἱ Νέοι»—θ. Ἑλλ. Ὁδ.), Ἀν. Ε. Παντοπούλος (θίασ. «οἱ Νέοι»), Α. Μπούμπης, Α. Κολλάρος (θίασ. «οἱ Νέοι»), Β. Δαρίβας (θίασ. Ἑλλ. Ὁδ.), Θέμος Κωνσταντίνου (σχ. Ἑλλ. Ὁδ.), Τόννης Μπαρμπάτος (θίασ. «οἱ Νέοι») Ι. Σπαρτίδης.

Ἀπὸ τοὺς νέους θεατρικούς μας συγγραφεῖς ἔχουν παραδώσει ἢ ἐτοιμάζουν ἔργα διὰ τὸν «Θίασον τῶν Νέων» μέχρι τῆς στιγμῆς οἱ κ. κ. Βασ. Ἡλιόδης, Φίλιππος Γιοφιλῆς, Δημήτρης Μπόγγης, Ἰωάννης Ἀρῆς, Σὺλβιος Παπαδόπουλος.



ΑΛΕΚΟΣ ΚΟΛΛΑΡΟΣ ΝΑΥΣΙΚΑ ΠΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

τὸν ἀπαρτίζουν καὶ εἰς τοὺς Νέους συγγραφεῖς πὸς ἀπεδύθησαν τὸν ἀγῶνα.

Προτιθέμενοι ταῖς πρώτας παραστάσεις διὰ τὰ κρίνοντες καὶ θά εἴμαστε πολὺ εὐτυχισμένοι νὰ δοῦμε τὴν προσπαθειάν τῶσαν ἀτόμων ἀποδίδουσας εἰς συνισταμένην τοὺς ἀναμενόμενους καρπούς. Ἀναμένουμεν διὰ τὰ κρίνοντες.

ΕΝΑΣ ΝΕΟΣ

ΣΚΕΨΕΙΣ

—Ἡ καρδιά ἔχει στοχασμούς πὸς ἡ σκέψις δὲν τους καταλαβαίνει.
—Μπορεῖ νὰ ἐμπιστευθῇ κανεὶς τὸ μυστικὸν τοῦ σπῆ φίλια, στὸν ἔρωτα ὅμως ὄχι.
—Ὁ ἔρως πὸς γεννιέται ἔξωθεν εἶναι ὁ πιδ δύσκολος νὰ γιαιγευθῇ.
—Ὅσο λεπτός κι' ἂν εἶναι κανεὶς συγχωρεῖ περισσότερα σφάλματα στὸν ἔρωτα παρὰ στὴ φίλια.



ΤΩΝΗΣ ΜΑΡΜΑΡΑΤΗΣ ΤΑΡΣΗ ΤΣΙΜΑ

ΑΙΘΥΣΙΑ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΠΑΡΑΣΚΗΣΕΩΣ

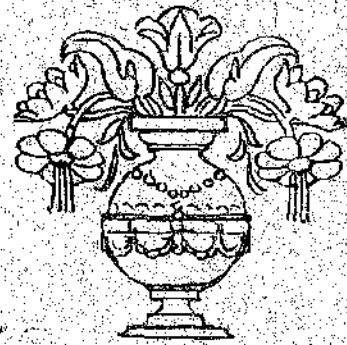
ΔΙΔΑΞΕΙΣ ΤΟΥ κ. ΛΙΔΩΡΙΚΗ

Η όμιλία του κ. Λιδωρίκη περί των θεατρικών πραγμάτων του τόπου μας είχε ένα σκοπόν, το όποιον η σπουδαιότης είναι μεγάλη. Το θέατρο στην Ελλάδα ανέκαθεν φημιότι και πάντοτε διατρέχει μίαν επικίνδυνον κλίσην. Είναι δε τοσούτω μάλλον θλιβερόν το φαινόμενον, όσον η πατρίς μας θεωρείται ως η κοιτίς του και η μήτηρ, που το ἐνηλικιωσεν άφραλώς και του έδωσε τον τελειότερον τύπον. Επί πλέον οδυνηρότερον καταστά το πράγμα όταν γίνεται μία σύγκρισις της θεατρικής κινήσεως του τόπου μας προς την αντίστοιχον των γειτόνων, οι όποιοι δεν είχαν την ευτυχίαν αυτού του προσηγομένου. Ο κ. Λιδωρίκης εξέησε να κρατησθί το χέρι που κτυπά κηδευτικόν και να κτυπήσθί αυτός την άσευγασμένην επίκλησιν του κινδύνου. Αυτή ύπηρξεν η όμιλία ως άστια.

Τό ενδιαφέρον του όχι πολυπληθούς, άλλ' εκλεκτού άκροατηρίου, εκρατήσθί συνεχές, χάρις εις την πλουσίαν διακόσμησιν της όμιλίας από χαριτώμενα θεατρικά άνεκδοτολογήματα και τό άφθογον λογοπαικτικόν ύλας, τό όποτον μ' επικίνδυνον σχεδόν εύχέρεϊαν χρησιμοποιεί ο γνωστός θεατρικός συγγραφέυς και δημοσιογράφος.

Τό ύφος όμως του όμιλητού από θεατρικής άπόψεως ύπήρξε κατώτερον του ύφους αυτής ταύτης της διατύπωσως. Είναι φανερόν αλήθεια πως η κοινωγία εμφανίζεται πολύ άπηροχλημένη εις ζητήματα που άφορουν αυτήν την φύσιν της συνστάσεως της και κάθε προσπάθεια να συγκληθη από ζητήματα τέχνης πέφτει επάνω στην άδιαφορία της σαν μολύβι. Και αυτό άκριβώς είναι ένας άκόρη λόγος, που απαιτεί μίαν πολύ ζωντανήν και φλογερήν προσπάθειαν. Μίαν ηρωϊκήν και διάθερον έκφρασιν εις τάς επίκλησεις και ένα συνταρτηγμόν άπότομόν του νοσταλέου αυτού καινού.

Τό κουρασμένο και κάπως πικραμένο ύφος του όμιλητού δεν έταίριάζε καθόλου εις άνθρωπον που κτυπά κινδύνον, μάλιστα εις την έσημίαν μιάς τέτοιας κοινωγίας. Ήταν ώσαν να διέψευθεν αυτά τά λεγομένα του ο ίδιος. Ήταν ώσαν να έλεγε: «Κόριοι, σας λέγω ότι τό θέατρον κινδυνεύει τά αίτια είναι αυτά πρέπει να συναγερωθώμεν προς σωτηρίαν του», και συγχρόνως, ώσαν να άμολόγηι: «Μπα καμία έλπίς δεν ύπάρχει έλάτε να κλάψουμε των νεκρών». Και τό φινάλε της όμιλίας, με τό μνημόσυνον δύο έπιφανών νεκρών του έλληνικού θεάτρου, συνελλήρωσε την έντύπωσιν.



Τό κυριότερον σημείο που διακρίνει του Νέου και ήθηκού από τους παλαιότερους είναι η άστια αληθινή μορφωσις που έχει ως συνέπειαν την εύκολίαν εκδηλώσεως και εις άλλους κλάδους της Τέχνης. Είμασθε εύτυχεις παρουσιάζοντες από των στήλων των «Παρασκηνίων» κοσμοί, τάς ατέλους του κ. Κώστα Μουσούρη του Νέου καλλιτέχνου που έκανε τά δύο τελευταία χρόνια χόσε, άλλματρες προσόδους στη σκηνή. Η νταντελένια άκαλόγη του «Κάποια θλιμμένη Παναγία» κι ο προκόγονος σατανισμός του «Μανταλένια» παρουσιάζουν μία διπλή λύρικη έκφραση χαρακτηριστική της μελλούσης ποιητικής του εκδηλώσεως.

ΜΑΝΤΑΛΕΝΙΑ

Τό άμαρτωλό τό ματι σου σβασνάει σαν κουτσάλιτης και φέρνει του μυαλού τό ξεχαρβάλωμα λές στα μνήγγια χύθηκε μολύβι ο μελιγγίτης κι' ούτε από λάτρα πέρνει κι' ούτε μάλασμα.

Γεντοβολάει Γεντόσαρος στο στόμα σου και Τούρκος ο κόθος σου, μουρνιάρης που λαβάρηκε. Σαπλά μέσ' στη σάση μου και στη ψυχή μου β' ορκος και της καρδίας μου τό άνδριαμα λασποθήκε.

Βράζει π' ο μύστος άβραστός σ' ένα βαρέλι κάργα μέσ' στα κορμά μας τό αίμα, κι' απ' τα κορμάτα του λογισμού μας έπηξε. Και ήχολογάνε άλλάγη στα δάση των Σατέρων τά μηνύματα.

Πάμε γιατί είναι άρράθυμος ο ταύρας κι' προσμένει γυλάδα να φανή καλοστεκομένη. Μας κορτερούνε πύθηκοι και τραγοί έρωταρμένοι να ξεφαντάσουν δίπλα μας χαρούμενοι.

Θά χλιμνιάρεις σ' ο νύσσονα πρωμάκια φοράδα κι' έγω που τό λιχτήρισμα θά γνώρισα, σάν τό βαρβάτο τ' έλλογο θά κορτερώω άγάδα κι' απ' τον καύμό του πόθου θ' άλληθωρίτα.

Κι' έν τό σκοτάδι θρόνιαζε στού στήθους σου τις ρόγες, μάς φτάνει που ένα άπόγευμα χαρτάσαμε... Θάχουμε κλεισαι μέσα μας τη κόλαση κι' η φλόγες θά κάψουν τον παράδεισο που χάσαμε...

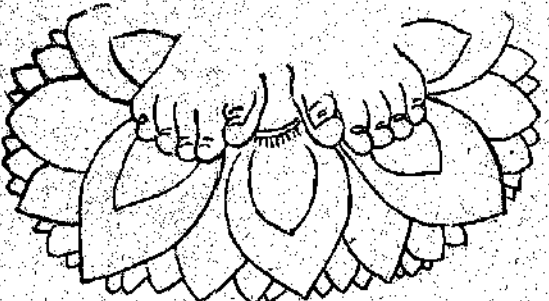
ΚΩΣΤΑΣ ΜΟΥΣΟΥΡΗΣ

ΚΑΘΟΙΑ ΘΛΙΜΜΕΝΗ ΠΑΝΑΓΙΑ

Είπε η καρδιά μου κάποια σημοκλήσι απ' τους παλιούς καιρούς, βυζαντινό... Κ' εκεί κάπου βαθιά έγω έχω κλεισαι μόνάχο ένα άγιογράφο ταπεινό μετ' Παναγία χλωμή να ζωγραφίσθί...

Και θάρμα! Το φτωχό τό σημοκλήσι λουσμένα σ' έγω πως πάντοτεινό... Κ' έγω κάπου δειλά έχω γανατίσει κι' όλο ρωτώ, ρωτιέμαι και ξεχνώ την Παναγία, που τάχα είχα γνώρισει.

ΚΩΣΤΑΣ ΜΟΥΣΟΥΡΗΣ



Υπό του ΕΚΔΟΤΙΚΟΥ ΟΙΚΟΥ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ (Προαστίου 3) έξεδόθη και έκυκλοφόρησε τό άριστούργημα του Έδουάρδου Ρόντ

Η ΣΙΩΠΗ

Έργον δυνατόν, ψυχολογικόν, του σαλονιού, συγκληνακώτατον που ο καθένας, μέσα στο έργον αυτό, θά βρη τον έαυτόν του. Ζητήσατέ το απ' όλα τά βιβλιοπωλεία.

ΥΠΟ ΕΚΤΥΠΩΣΙΝ

Βίαιω Μαργκερίτ Η ΚΟΚΚΟΤΑ (La Prostituée) τόμ. II ΛΕ ΚΟΜΠΑΝΙΟΝ

Τό βιβλίον ΚΟΜΠΑΝΙΟΝ είναι η συνέχεια και τό συμπλήρωμα της ΓΚΑΡΣΟΝ.

ΜΟΖ-ΖΟΝ



ΜΟΖ-ΖΟΝ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΔΡΟΣΙΣΤΙΚΗ ΕΥΑΡΕΤΟΣ ΠΑΝ ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΔΙΑΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΗΝ ΜΟΡΙΣ ΦΑΡΑΤΖΗ ΕΥΡΥΛΑΔΟΥ 4, ΑΘΗΝΑΙ

Α. ΑΡΙΑΝΟΥΤΣΟΣ & ΣΙΑ

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ

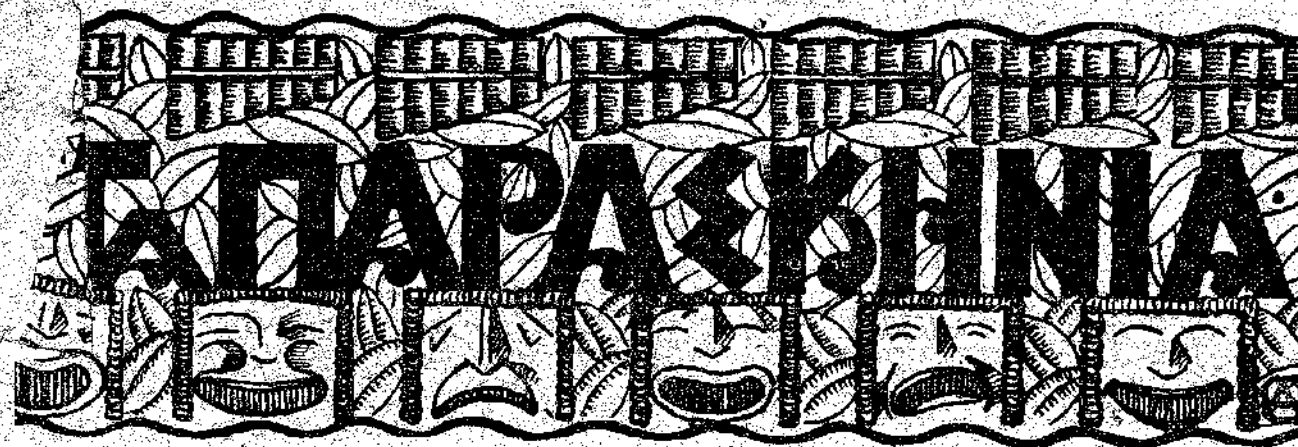
Τὰ καλλίτερα φαθάκια

Ἀνώτερα τῶν Εὐρωπαϊκῶν

Ἀφῆστε τὴν πρόληψιν τῆς ξενομανίας

Κανείς δὲν ἔχει τὰ φαθάκια τοῦ

ΑΡΙΑΝΟΥΤΣΟΥ



ΔΙΗΓΟΥΜΕΝΗΣ Ν. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ :

- Δ. ΓΑΤΟΠΟΥΛΟΥ.—Ἐκστρασία ὑπὲρ τοῦ Θεά-
τρου.
ΣΕΝΙΟ.—Ὁ ἐκ τῆς τέχνης ἐνθουσιασμός.
ΣΕΜ.—Κόρα Λαπαροσφύ.
Ν. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ.—Ἐνα θεατρῶν.
ΡΑΜΠΙΝΤΡΑΝΘ ΤΑΓΚΟΡ.—Ὁ Βασιλεὺς τῆς
Σλοβεννῆς Κάμαρας.
Revue des revues.
Ἀπ' τὴ θεωρία τοῦ Freud.
ΚΝΟΥΤ ΧΑΜΣΟΝ.—Στὴ Νέα Φουνλανδία.
ΠΑΤΡΟΥΛΑΣ ΨΗΛΟΡΕΪΤΗ.—Μέσα στοὺς Τι-
μίους.



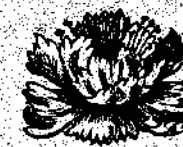
THE

1925

10 ΙΟΥΛΙΟΥ 1925

ΤΕΥΧ. 7ον

Τὸ ΦΛΟΝ ΔΡΧ. 3



ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΚΑΡΔΙΑΚΟΣ

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ 41 — ΑΘΗΝΑΙ

ARTSTIQUE

ΤΑ ΕΚΛΕΚΤΟΤΕΡΑ ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ — Η ΕΙΛΙΚΡΙΝΕΣΤΕΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η.Ι. ΓΑΛΑΤΕΡΟΣ

ΕΜΠΟΡΟΡΡΑΠΤΗΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 81

ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΥΣΥΝΕΙΑΗΤΟΣ — ΤΙΜΑΙ ΛΟΓΙΚΑΙ — ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΕΛΕΙΑ

ΚΡΙΝΟΣ

Τὸ διαλεκτὸ Κρητικὸ σαποῦνι

Γιὰ κάθε σπῆτι

Γιὰ κάθε χρῆσι

Ἄρωματικά—Λευκά—Πράσινα

Πρατήριον: Παραπλεύρως Κοτοπούλης

Ο ΛΟΥΙΖΙΔΗΣ

ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ 10 — ΣΤΟΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Ο ΚΑΛΙΤΕΡΟΣ ΡΑΠΤΗΣ ΤΗΣ ΜΟΔΑΣ